

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/69/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814202866
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3814202866.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beáty Čupkovej a sudcov JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Aleny Záhumenskej vo veci starostlivosti súdu o mal. D. H., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny C., OSVaR C., dieťa rodičov F. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., Q. XX, Q. M., občianky Slovenskej republiky a I. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., H. XX/XX, občan Slovenskej republiky, o zmenu rozhodnutia, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Prievidza, č.k. 4P/11/2014-130 zo dňa 19. mája 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza, č.k. 17P/81/2012-43 zo dňa 26.11.2012 v časti výroku o schválení rodičovskej dohody tak, že mal. D., nar. XX.XX.XXXX zveruje do osobnej starostlivosti otca, ktorý bude mal. dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Matke uložil povinnosť prispievať na výživu mal. D., nar. XX.XX.XXXX sumou 60 Eur mesačne, počnúc dňom 15.02.2014, ktoré výživné je povinná platiť k rukám otca, najneskôr do 20. dňa v mesiaci, mesačne vždy vopred. Rozhodol, že zročné výživné za obdobie od 15.02.2014 do 31.05.2015 vo výške 930 Eur sa povoľuje matke vyrovnáť v 40 Eur mesačných splátkach, pričom prvá splátka je splatná 20. dňa v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozhodnutia a ďalšie splátky spolu s bežným výživným, až do úplného vyrovnania, pod stratou výhody splátok. Styk matky s mal. D. neupravil. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že po úprave výkonu práv a povinností rodičov môžu nastať zmeny tak v pomeroch rodičov, ako aj v pomeroch mal. detí, ktoré odôvodňujú zmenu pôvodného rozhodnutia súdu o tejto úprave k mal. dieťaťu. Platí, že iba zmena závažnejšieho charakteru môže byť dôvodom na zmenu rozhodnutia. Pri úvahe súdu o zmene rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností je prvoradý záujem dieťaťa na jeho riadnej výchove. Zmena doterajšieho rozsahu výchovného prostredia je namieste vtedy, keď doterajšia úprava o výchove nezabezpečuje priaznivé podmienky pre úspešný vývoj mal. dieťaťa. Pri rozhodovaní podľa § 26 Zákona o rodine vychádzal zo zistenia, že maloletá je od 15.02.2014 až doposiaľ v starostlivosti otca, a to po incidente, ktorý sa odohral v domácnosti matky medzi maloletou a priateľom matky Z. G., s ktorým matka obnovila spolužitie po jeho návrate z výkonu trestu odňatia slobody v januári 2014. Maloletá je u otca spokojná a zostala s otcom aj potom, čo matka v apríli 2014 odišla spolu so svojím priateľom do Q. M., kde si založili rodinu a matke sa dňa XX.XX.XXXX narodila W. G.. Matka nateraz svoj osobný, rodinný a pracovný život spája s priateľom Z. G. v Q. M. a Q. M.. Maloletá si podľa zistenia kolízneho opatrovníka na novovytvorenú situáciu postupne zvykla, vyrovnáva sa s tým, že matka z C. odišla a nezabezpečuje jej starostlivosť. Maloletá je v prostredí, ktoré dôverne pozná, otec za pomoci starých rodičov zabezpečuje starostlivosť a výchovu maloletej riadne. Maloletá by zvažovala možnosť byť u matky, pokiaľ by matka bývala na Slovensku. Dlhodobu maloletá s matkou nie je v žiadnom kontakte. S ohľadom na vyjadrenie maloletej starostlivosť otca o maloletú, vytvorenie vhodných podmienok pre starostlivosť a spokojnosť maloletej

prvostupňový súd návrhu na zmenu zverenia maloletej do starostlivosti otca vyhovel. O výživnom rozhodol podľa § 62 ods. 2 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie matka. Uviedla, že od 12.09.2014 žije v C. v byte, s nájmom na dobu 4 rokov. Byt je zariadený pre 4-člennú rodinu. Bytové pomery u matky nikto neskúmal, preto žiadala o ich prešetrenie cez sociálnu kuratelku v C.. Uviedla, že v čase od 07.04.2014 až do 12.10.2014 bola v Q. M. zamestnaná. Pracovný pomer ukončila z dôvodu tehotenstva. Od augusta 2012 žije s Z. G., s ktorým má mal. W. G.. Z. G. je zamestnaný, v dôsledku čoho jej bol priznaný aj nárok na rodičovský príspevok vo výške 11.500,- Kč. Žije v spoločnej domácnosti s priateľom a dcérou, a keďže pracovať nemusí, všetok čas venuje maloletej a rovnako sa chce venovať aj mal. D.. Maloletá nie je zmierená s jej odchodom a nie je pravdou, že na ňu zabudla. Zaujímajú sa o sestru W., vyjadrila vôľu žiť v domácnosti matky. Má jedinú podmienku navštevovať Slovensko. Uviedla, že maloletá má možnosť navštevovať školské zariadenie v blízkosti jej bytu, kde má obrovské možnosti na mimoškolské aktivity. Zvieratá môže chovať aj u nich, nakoľko k bytu patrí terasa. Žiadala, aby súd maloletú vypočul, nakoľko maloletá má schopnosť vyjadriť samostatne svoj názor. Uviedla, že sociálna pracovníčka I. C. je voči maloletej zaujatá a nie je náhoda, že pred 27 rokmi pani C. odobrala ju aj jej brata ich matke. Za nepravdivé označila vyjadrenie otca maloletej, že pán G. je násilníckej povahy. Povahu pána G. otec maloletej nie je oprávnený posudzovať. Otec maloletej nemá pevné vzťahy, žije u rodičov, nebyť jeho matky, sám by sa o maloletú nikdy nepostaral. Vyslovila presvedčenie, že maloletá je citovo viac viazaná na starú matku ako na samotného otca. V podanom odvolaní sa vyjadrila aj k svojej osobe, k svojmu vzdelaniu, zamestnaniu a k svojim osobným pomerom. Zdôraznila, že s maloletou je v kontakte a súdu vie preukázať, že maloletá sa sama dožaduje, aby ju zobrala do Q. M.. Navrhla, aby krajský súd rozsudok okresného súdu zmenil tak, že maloletú zverí do osobnej starostlivosti matky s tým, že výživné na maloletú nepožaduje.

Otec v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že s rozhodnutím súdu prvého stupňa sa stotožňuje a vyjadrenia matky nie sú pravdivé.

Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že v konaní vykonal opakované šetrenia v domácnosti otca a pohovor s maloletou. Uviedol, že matka odišla v marci 2014 zo Slovenska, mal. D. ponechala v starostlivosti otca, ku ktorému maloletá odišla bývať z dôvodu nevhodného správania sa priateľa matky k maloletej. Maloletá spolu s otcom býva v rodinnom dome starých rodičov, kde maloletá má vytvorené vhodné podmienky. V prípade pracovných povinností otcovi v starostlivosti pomáha stará matka K. H., s ktorou má maloletá veľmi dobrý vzťah. Uviedol, že s maloletou bol vykonaný pohovor, v ktorom maloletá potvrdila, že asi dva mesiace si s matkou telefonujú, niekedy si vymenia SMS správy. Matka od marca 2014, kedy odišla bývať do Q. M., za maloletou nebola, osobne ju matka nenavštívila. Ani cez letné prázdniny matka za maloletou neprišla, neprejavila záujem, aby maloletá strávila u matky prázdniny, aby spoznala prostredie, kde teraz matka žije a býva. Maloletá sa vyjadrila, že jej matka chýba. Pokiaľ sa vyrovnala s tým, že matka býva v Q. M., v súčasnosti jej matka chýba a chcela by ísť k nej. Šla by za ňou aj do Q. M.. Vyjadrila pochybnosti o bývaní s matkou, keď matka býva s Z. G.. Kolízny opatrovník prešetril rodinné pomery v domácnosti matky aj prostredníctvom Úradu mestského obvodu C. X, odbor sociálny, ktorý vykonal šetrenie na adrese bydliska matky Q.. Takto bolo zistené, že rodina, pozostávajúca zo F. H., Z. G. a W. G., užíva byt na 4. poschodí domu o veľkosti 1+1 s príslušenstvom. Nájomná zmluva bola uzatvorená na dobu do 31.08.2015 s tým, že matka uviedla, že nájomná zmluva bude predĺžená. Byt je dobre zariadený. W. má v obývacej miestnosti postieľku. V kuchyni je všetko potrebné vybavenie, vrátane automatickej práčky, byt je udržiavaný v čistote a v poriadku. Matka k rozhodnutiu prvostupňového súdu uviedla, že proti rozsudku podala odvolanie, žiadala maloletú do svojej starostlivosti, s maloletou je v telefonickom kontakte a maloletá tvrdí, že by chcela bývať u matky v Q. M.. Výživné otcovi neposlala. Pán G. je zamestnaný, jeho čistá mzda za mesiac jún 2015 predstavovala 19.591,- Kč. Jeho syn S. žije so svojou matkou na G., má k nemu vyživovaciu povinnosť 120 Eur mesačne, ktoré výživné po dohode s matkou neplatí z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov.

Kolízny opatrovník maloletej zastáva názor, že aj pokiaľ maloletá prejavuje vôľu ísť bývať k matke, maloletá prostredie u matky nepozná, matka doposiaľ neprejavila záujem maloletú zobrať aspoň počas prázdnin do jej domácnosti, aby maloletá prostredie v domácnosti matky spoznala a postupne si zvykla na podmienky u matky. Matka aj v Q. M. je s Z. G., ktorý mal nevhodné správanie k maloletej a práve z dôvodu jeho správania maloletá vyhľadala pomoc otca a starej matky. Kolízny opatrovník nespochybnil

skutočnosť, že maloletej matka chýba. V súčasnej situácii však je v záujme maloletej, aby bola zverená do osobnej starostlivosti otca, ktorému pri starostlivosti pomáhajú starí rodičia, a v ktorého domácnosti má maloletá vytvorené vhodné podmienky. V závere uviedol, že pokiaľ matka prejaví skutočný záujem o maloletú a zoberie maloletú do svojej domácnosti, aby spoznala podmienky, v akých matka s priateľom a mal. W. žije, má matka právo podať návrh na zmenu súdneho rozhodnutia.

Krajský súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. Vo veci bolo rozhodnuté bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Odvolačný súd preskúmaním veci dospel k záveru, že prvostupňový súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosť rozhodné pre posúdenie veci, v potrebnej miere vykonal dokazovanie a preukázaný skutkový stav dôsledne vyhodnotil v dôvodoch napadnutého rozsudku. Odvolacie námietky matky vo veci samej sú totožné s námietkami, ktoré uplatňovala pred súdom prvého stupňa, súd prvého stupňa sa s týmito riadne vypořiadal, a preto tieto nemohli privodiť zmenu napadnutého rozsudku. V odvolacom konaní neboli tvrdené také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci.

V posudzovanej veci okresný súd uznesením, č.k. 4P/11/2014-12 zo dňa 24.02.2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne, č.k. 19CoP/30/2014-32 zo dňa 08.04.2014 nariadil predbežné opatrenie, podľa ktorého uložil matke, aby odovzdala mal. D. do starostlivosti otca. Zároveň začal konanie bez návrhu o zmene úpravy práv a povinností rodičov k ich mal. dcére D. H..

Súdne rozhodnutia v oblasti starostlivosti o mal. deti nie sú nemenné, podliehajú zmenám.

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností. Dôvodom pre zmenu súdneho rozhodnutia, týkajúceho sa výkonu rodičovských práv a povinností, je zmena pomerov, ktorá musí byť závažného charakteru. Pre odlišné rozhodnutie o úprave práv a povinností k mal. dieťaťu, najmä pokiaľ ide o zverenie do osobnej starostlivosti a určenie výživného, musí mať súd preukázané, že od vydania predchádzajúceho rozhodnutia nastala taká zmena pomerov, týkajúca sa dieťaťa, prípadne rodičov, ktorá odlišné rozhodnutie vo veci odôvodňuje. Závažnosť zmeny pomerov sa vyžaduje preto, lebo jedným z významných faktorov, prispievajúcim k riadnej výchove dieťaťa, je stabilita jeho pomerov, vrátane stability výchovného prostredia.

Súd prvého stupňa, ktorý v danom prípade rozhodol o zmene predchádzajúcej právnej úpravy ohľadne starostlivosti o maloletú a maloletú zveril do osobnej starostlivosti otca, ktorý bude mal. dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach a rozhodol o výživnom, pri rozhodovaní vychádzal z vyššie citovaného zákonného ustanovenia a zásad stanovených v Zákone o rodine. Pri svojom rozhodovaní dôvodne kládol dôraz na záujem dieťaťa na jeho riadnej výchove, pri rešpektovaní zásady stálosti výchovného prostredia. Zmena doterajšieho výchovného prostredia je totiž odôvodnená najmä vtedy, keď doterajšie výchovné opatrenie, urobené súdom, už nezabezpečuje priaznivé podmienky pre úspešný vývoj mal. dieťaťa. Základným predpokladom pre zmenu pôvodného rozhodnutia súdu o rodičovských právach a povinnostiach je, že od pôvodnej úpravy práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu došlo k takej zmene pomerov, ktorá, zohľadňujúc záujem mal. dieťaťa, vyžaduje zmenu pôvodnej úpravy.

Prvostupňový súd sa správne zameril na porovnanie pomerov v čase pôvodného rozhodnutia, ktorým maloletá bola na čas po rozvoze rodičov na základe schválenej rodičovskej dohody zverená do osobnej starostlivosti matky (rozsudok Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 17P/81/2012 zo dňa 26.11.2012) a v čase rozhodovania súdu, keďže v zmysle § 154 ods. 1 O.s.p. úprava práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu sa uskutočňuje podľa stavu zisteného v čase rozhodovania súdu. Prvostupňový súd vo veci vykonal dostatočné dokazovanie, vykonal výsluch rodičov, zabezpečil sociálny prieskum v domácnosti rodičov, zaoberal sa zárobkovými pomermi rodičov, zabezpečil pohovor s maloletou, a tak dôvodne dospel k záveru, že v danom prípade sú splnené zákonné podmienky pre zmenu rozhodnutia o výkone rodičovských práv k maloletej. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že vo výkone rodičovských práv a povinností k mal. D. nastali podstatné zmeny, keďže maloletá je od 15.02.2014 po incidente s priateľom matky v osobnej starostlivosti otca. Matka maloletej pokračuje v spolužití s Z. G., s ktorým má mal. W. G., nar. XX.XX.XXXX a spoločne žijú v C., v Q. M.. Otec starostlivosť o maloletú zabezpečuje prostredníctvom svojich rodičov, v prostredí, ktoré maloletá dôverne pozná, je naň zvyknutá a v tomto prostredí je spokojná, čím otec vytvoril pre maloletú vhodné

podmienky pre jej výchovu, vzdelanie a osobnostný rast. V jeho starostlivosti o maloletú neboli zistené žiadne nedostatky. Matka maloletej deklaruje svoj záujem o maloletú, deklaruje svoj záujem o výchovu maloletej a žiada zveriť maloletú do jej starostlivosti, avšak s výnimkou telefonického kontaktu a SMS správ potom, ako v marci 2014 odišla do Q. M., maloletú nevidela, nenavštívila, hoci mala vedomosť o tom, že maloletá odlúčenie od matky ťažko zvláda, v dôsledku čoho otec s maloletou navštevoval klinického psychológa. Maloletá si na situáciu postupne zvykla.

V predmetnej veci odvolací súd zdôrazňuje, že predmetom konania nie je rozhodovanie súdu o tom, ktorému z rodičov má byť mal. dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Predmetom konania je zmena rozhodnutia o výkone rodičovských práv, nakoľko maloletá, ktorá bola na základe rodičovskej dohody zverená do osobnej starostlivosti matke, sa v dôsledku predbežného opatrenia nachádza vo faktickej starostlivosti otca. Prvostupňový súd sa preto dôvodne zaoberal tým, či nastala taká zmena pomerov, ktorá je dôvodom pre zmenu výkonu rodičovských práv. Vykonaným dokazovaním takáto zmena pomerov bola nepochybne preukázaná, nakoľko matka, ktorej bola maloletá do osobnej starostlivosti zverená, vystavila maloletú závažnému konfliktu s Z. G., v dôsledku ktorého maloletá vyhľadala pomoc otca a zostala v jeho starostlivosti. Následne matka miesto svojho bydliska opustila, opustila maloletú, odsťahovala sa do Q. M. a nevytvorila pre maloletú také podmienky, aby sa mohla o maloletú naďalej starať. Pokiaľ by mala matka skutočný záujem o maloletú, neposielala by jej SMS správy, ale popri telefonickom kontakte by iniciovala osobné stretnutie s maloletou, ponúkla by maloletej možnosť tráviť mimoškolský čas v jej domácnosti v Q. M.. Pokiaľ maloletá prostredie matky nepozná, maloletá nevie reálne posúdiť a vyhodnotiť život u matky v Q. M., jej predstava a očakávania sa nemusia stotožniť s realitou.

Za daného stavu odvolací súd súhlasí s rozhodnutím súdu prvého stupňa, ktorý maloletú zveril do osobnej starostlivosti otca, ktorý bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok, ako aj s rozhodnutím o výživnom.

Z uvedených dôvodov krajský súd rozsudok okresného súdu potvrdil.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.